

Věc C-326/23

**Shrnutí žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podle čl. 98 odst. 1
jednacího řádu Soudního dvora****Datum doručení:**

25. května 2023

Předkládající soud:

Sąd Najwyższy (Polsko)

Datum předkládacího rozhodnutí:

15. března 2023

Žalobkyně:

C. W. S. A.

C. O. S. A.

D. sp. z o.o.

G. S. A.

C. sp. z o.o.

C.1 S. A.

Žalovaný:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Předmět původního řízení

Řízení týkající se opravných prostředků proti rozhodnutí předsedy Úřadu na ochranu hospodářské soutěže a spotřebitelů (Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, UOKiK) ze dne 8. prosince 2009, kterým byla dohoda uzavřená žalobkyněmi posouzena jako jednání omezující hospodářskou soutěž na vnitrostátním trhu výroby a prodeje šedého cementu, které je v rozporu s vnitrostátním i unijním právem, a v důsledku toho byly uloženy pokuty. Žádost o přezkoumání, zda soudce Nejvyššího soudu (Sąd Najwyższy, Polsko) splňuje požadavky nezávislosti a nestrannosti.

Předmět a právní základ předběžné otázky

Výklad čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU ve spojení s čl. 47 prvním pododstavcem Listiny základních práv Evropské unie (na základě článku 267 SFEU)

Předběžné otázky

1. Má být čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec Smlouvy o Evropské unii ve spojení s čl. 47 [prvním pododstavcem] Listiny základních práv Evropské unie vykládán v tom smyslu, že soud, u něhož je věc projednávána, nesmí přihlížet k úkonu (návrhu) účastníka řízení, který směřuje ke zpochybnění, nepřipustnému z hlediska unijního práva a ústavy členského státu, jmenování soudce – nepodléhajícího soudnímu přezkumu podle vnitrostátního a unijního práva – tím, že zpochybňuje jeho způsobilost rozhodovat, vzhledem k tomu, že chybí jakákoli souvislost mezi okolnostmi procesu jmenování tohoto soudce a okolnostmi projednávané věci a že neexistují žádné skutečné důvody pro zpochybnění nestrannosti a nezávislosti tohoto soudce na základě jiných okolností, než řádnosti procesu jmenování tohoto soudce zpochybňované dotčeným účastníkem řízení, včetně chování tohoto soudce po jeho jmenování a jeho ovlivnitelnosti ze strany zákonodárné nebo výkonné moci, což podle vnitrostátního práva staví takový úkon účastníka řízení na roveň s nepřipustnou *actio popularis* a představuje to hrubé a zjevné zneužití vnitrostátního procesního práva?

2. Má být čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec Smlouvy o Evropské unii ve spojení s článkem 47 [první pododstavec] Listiny základních práv Evropské unie vykládán v tom smyslu, že účinným a dostatečným mechanismem ke splnění kritérií soudu zřízeného zákonem ve smyslu práva Evropské unie je přiznat účastníkům řízení ve vnitrostátním právu oprávnění požadovat ověření vlivu všech okolností souvisejících s procesem jmenování a chováním soudce po jeho jmenování na jeho nestrannost a nezávislost v projednávané věci v rámci tzv. testu nestrannosti nebo návrhu na vyloučení soudce?

Uvedené předpisy unijního práva

Smlouva o Evropské unii, čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec

Listina základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“): čl. 47 první pododstavec

Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy o založení Evropského společenství (EHS)

Uvedené vnitrostátní předpisy

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Ústava Polské republiky), články 179, 180;

Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (zákon ze dne 8. prosince 2017 o Nejvyšším soudu), článek 29

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (zákon ze dne 17. listopadu 1964 – občanský soudní řád), čl. 49 odst. 1, čl. 379 bod 4

Ustawa z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (zákon ze dne 15. prosince 2000 o ochraně hospodářské soutěže a spotřebitelů) (dále jen „zákon o ochraně“), čl. 5 odst. 1 bod 1 a 3, článek 9, čl. 101 odst. 1 bod 1, 2

Stručné shrnutí skutkového stavu a řízení

- 1 Žalobkyně podaly opravné prostředky proti rozhodnutí předsedy UOKiK ze dne 8. prosince 2009, kterým byla dohoda mezi L. S. A. v M., G. S. A. v C., G.1 w S. A. v K., C.2 sp. z o.o. ve W., D. sp. z o.o. v S., C. W. S. A. v T. a C. O. S. A. v O., spočívající ve stanovení cen a dalších podmínek prodeje šedého cementu, v rozdělení trhu výroby a prodeje šedého cementu a ve výměně důvěrných obchodních informací, posouzena jako jednání omezující hospodářskou soutěž na vnitrostátním trhu výroby a prodeje šedého cementu a bylo nařízeno jeho ukončení. Tímto rozhodnutím byly výše uvedeným subjektům uloženy pokuty.
- 2 Rozsudkem ze dne 13. prosince 2013 Krajský soud ve Varšavě – Soud pro ochranu hospodářské soutěže a spotřebitelů (Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Polsko) napadené rozhodnutí změnil a snížil uložené pokuty.
- 3 Rozsudkem ze dne 21. května 2021 Odvolací soud ve Varšavě (Sąd Apelacyjny w Warszawie, Polsko) částečně zrušil napadený rozsudek Krajského soudu a v tomto rozsahu vrátil věc Krajskému soudu k novému projednání, přičemž rozhodnutí o nákladech odvolacího a kasačního řízení ponechal na tomto soudu.
- 4 Proti výše uvedenému rozsudku podala kasační opravný prostředek mimo jiné společnost C. sp. z o.o. Společnost vznesla námitku neplatnosti řízení (čl. 379 bod 4 občanského soudního řádu), a to v souvislosti s nezákonným – podle jejího názoru – složením Nejvyššího soudu (Sąd Najwyższy, Polsko) rozhodujícího ve věci sp. zn. INSK 8/19, ukončené rozsudkem ze dne 29. července 2020, podle kterého Odvolací soud věc znovu projednal a vydal napadený rozsudek. V senátu, který rozhodoval, totiž zasedaly osoby jmenované do funkce soudce Nejvyššího soudu na návrh Národní rady soudnictví (Krajowa Rada Sądownictwa, dále jen „KRS“), která byla zřízena zákonem ze dne 8. prosince 2017, kterým se mění zákon o Národní radě soudnictví a některé další zákony (ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych

ustaw) (Dz.U. z 2018 r. položka 3; dále jen „zákon z roku 2017“). Podobně, ve složení Odvolacího soudu rozhodujícího ve věci VII AGa 847/20, která byla ukončena vydáním napadeného rozsudku, zasedala osoba jmenovaná do funkce soudce Odvolacího soudu na návrh KRS zřízené zákonem z roku 2017. Navrhovatelka současně vznesla námitku porušení čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ze dne 4. listopadu 1950 vydáním napadeného rozsudku za podmínek, kdy žalobkyni nebylo zajištěno právo na projednání její věci nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem v důsledku nezákonného složení Nejvyššího soudu, rozhodujícího ve věci sp. zn. INSK 8/19, a nezákonného složení Odvolacího soudu ve Varšavě, rozhodujícího ve věci sp. zn. VII AGa 847/20.

- 5 Na základě výše uvedených tvrzení navrhla žalující společnost zrušení napadeného rozsudku, zrušení řízení v rozsahu dotčeném neplatností a vrácení věci k novému projednání řádně obsazeným Nejvyšším soudem, a v případě nevyhovění tomuto návrhu, zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k novému projednání řádně obsazeným Odvolacím soudem.
- 6 Dopisem ze dne 23. ledna 2023 podala C. sp. z o.o. návrh na určení, že soudce Nejvyššího soudu (soudce NS) O. N., určený k projednání věci I NZ 22/22, nespĺňuje požadavky nezávislosti a nestrannosti, a to s ohledem na okolnosti související s jeho jmenováním a jeho chováním po jmenování. Jako okolnosti odůvodňující návrh byly uvedeny následující:
 - a) účast soudce NS O. N. ve výběrovém řízení na volná soudcovská místa u Nejvyššího soudu před KRS zřízenou zákonem z roku 2017;
 - b) rozhodování a výkon soudní činnosti ze strany soudce NS O. N. navzdory rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (Naczelny Sąd Administracyjny, Polsko), kterým byla pozastavena účinnost usnesení KRS, na jehož základě byl jmenován do funkce soudce, a navzdory usnesení tří spojených kolegií Nejvyššího soudu – občanskoprávního, trestního a pracovního kolegia ze dne 23. ledna 2020 (dále jen „usnesení z roku 2020“), které předjímalo vadu obsazení soudu, když v něm zasedá osoba jmenovaná do funkce soudce Nejvyššího soudu na návrh KRS zřízené zákonem z roku 2017;
 - c) účast soudce NS O. N. na vydání rozhodnutí o volebních protestech po prezidentských volbách v roce 2020, které vyvolává vážné pochybnosti o jeho nezávislosti.

Stručné shrnutí odůvodnění podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce

- 7 Problém, který vyvstal v projednávané věci, v sobě spojuje dvě otázky týkající se dvou procesních institutů upravených ve vnitrostátním právu (polském civilním procesu), a to vyloučení soudce (podle ustanovení občanského soudního řádu) a tzv. testu nestrannosti, tj. zkoumání požadavků nezávislosti a nestrannosti soudce – v tomto případě soudce Nejvyššího soudu (podle ustanovení zákona

o Nejvyšším soudu), přičemž ve vztahu k soudcům obecných soudů je stanoveno (v jiném právním předpise) obdobné řešení.

- 8 Předložené otázky mají za cíl stanovit rámec, v němž – podle názoru Nejvyššího soudu – existuje základ pro sladění ústavní sféry, vyplývající z polského ústavního pořádku, a procesní sféry a sféry záruk, vyplývající z hodnot, na nichž je založeno základní právo na soud podle unijního práva, v jeho podobě vytvořené judikaturou Soudního dvora. Ve světle stávající judikatury Soudního dvora i Ústavního soudu vidí Nejvyšší soud prostor pro soudní dialog, který umožní zabránit přístupu, jež by vedl k nenapravitelnému rozporu mezi unijním právem a vnitrostátním (ústavním) právem.
- 9 První otázka se týká úkonu (návrhu) účastníka řízení, který směřuje ke zpochybnění, nepřipustnému z hlediska unijního práva a ústavy členského státu, jmenování soudce – nepodléhajícího soudnímu přezkumu podle vnitrostátního a unijního práva – tím, že zpochybňuje jeho způsobilost rozhodovat, s ohledem na to, že chybí jakákoli souvislost mezi okolnostmi procesu jmenování tohoto soudce a okolnostmi projednávané věci a že neexistují žádné skutečné důvody pro zpochybnění nestrannosti a nezávislosti tohoto soudce na základě jiných okolností, než řádnosti procesu jmenování tohoto soudce zpochybňované dotčeným účastníkem řízení, včetně chování tohoto soudce po jeho jmenování a jeho ovlivnitelnosti ze strany zákonodárné nebo výkonné moci. Z hlediska vnitrostátního práva je takový úkon účastníka řízení rovnocenný nepřipustné *actio popularis* a představuje hrubé a zjevné zneužití vnitrostátního procesního práva. Vystává tedy otázka, zda s ohledem na čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU ve spojení s čl. 47 prvním pododstavcem Listiny základních práv je soud, který věc projednává, povinen k takovému úkonu nepřihlížet.
- 10 V polském právu existují dva prostředky, které umožňují účastníkům řízení namítat, že v konkrétním případě povolany soudce neposkytuje záruku objektivního rozhodnutí věci. Prvním z nich je institut vyloučení soudce na základě článku 49 občanského soudního řádu. Toto ustanovení upravuje vyloučení soudce v dané věci, jestliže existují takové okolnosti, které by mohly vyvolat jakoukoliv pochybnost o nestrannosti soudce v dané věci (*iudex suspectus*). Nejedná se o vyloučení ze zákona (*ipso iure*), neboť je třeba v tomto ohledu zahájit řízení – buď na návrh účastníka, nebo na základě prohlášení samotného soudce.
- 11 Při posuzování existence okolností, které mohou zpochybnit nestrannost soudce, je třeba vzít v úvahu dva aspekty: tzv. objektivní a subjektivní nestrannost soudce. Subjektivní aspekt znamená, že žádný ze soudců nesmí být podjatý nebo osobně zaujatý, přičemž osobní nestrannost se presumuje, ledaže je prokázán opak. Na druhou stranu soud musí být objektivně nestranný, tedy musí poskytnout dostatečné záruky pro vyloučení veškerých legitimních pochybností v tomto ohledu (viz rozsudek SDEU ze dne 19. února 2009, Koldo Gorostiaga Atxalandabaso v. Parlament, C-308/07, EU:C:2009:103).

- 12 V návaznosti na to přijala judikatura Ústavního soudu koncepci zachování vnějších znaků nezávislosti. Důležité je nejen to, aby se soudce rozhodující v dané věci choval vždy v souladu se zásadami nezávislosti a nestrannosti, ale také to, aby při vnějším hodnocení jeho chování odpovídalo takovým standardům. Judikatura Nejvyššího soudu rovněž poukazuje na to, že nejde o to, zda lze soudci důvodně vytýkat nedostatek objektivity, ale o to, zda z hlediska účastníka řízení existují dostatečné okolnosti, které mohou vyvolat pochybnosti o soudcově nestrannosti. Na to upozorňuje i judikatura Evropského soudu pro lidská práva (ESLP).
- 13 Vyloučení soudce podle čl. 49 odst. 1 občanského soudního řádu není dáno pouhou skutečností, že se s účastníkem řízení zná, byť „osobně“, ale konkrétní konfigurací osobních vztahů, které by soudci ztěžovaly zachování nestrannosti při rozhodování sporu týkajícího se tohoto účastníka. Tyto vztahy mohou být charakterizovány emocionálním nastavením k dotčené osobě nebo vazbami, které ovlivňují soudcovy zájmy nebo jeho životní postavení.
- 14 Druhý prostředek (týkající se soudce Nejvyššího soudu) je upraven v zákoně o Nejvyšším soudu – v čl. 29 odst. 5 (zavedeném v roce 2022 za účelem provedení standardu vyplývajícího z judikatury Soudního dvora). Jde o posouzení toho, zda soudce Nejvyššího soudu splňuje mimo jiné požadavky nezávislosti a nestrannosti s přihlédnutím k okolnostem jeho jmenování a jeho chování po jmenování, pokud by to za okolností daného případu mohlo vést k porušení standardu nezávislosti nebo nestrannosti s dopadem na výsledek řízení, s přihlédnutím k poměrům oprávněné osoby a povaze případu. Vyhoví-li Nejvyšší soud návrhu, vyloučí soudce z projednávání věci, přičemž vyloučení soudce z účasti v konkrétní věci nemůže být důvodem pro vyloučení tohoto soudce v jiných věcech projednávaných za jeho účasti (čl. 29 odst. 18 zákona o Nejvyšším soudu).
- 15 Jak návrh na vyloučení soudce, tak návrh na přezkoumání požadavků nezávislosti a nestrannosti nejsou prostředky obecné povahy, a jejich cílem tedy není vyloučení soudce z rozhodování obecně. Oba tyto prostředky mají sloužit k vyloučení soudce, který za okolností konkrétního případu neposkytuje záruku, že věc bude rozhodnuta objektivně a nezávisle, bez jakéhokoli vlivu třetích osob.
- 16 Podle článku 179 Ústavy Polské republiky (PR) jsou soudci v Polsku jmenováni prezidentem PR na návrh KRS na dobu neurčitou. Kdežto článku 29 zákona o Nejvyšším soudu je soudcem Nejvyššího soudu osoba jmenovaná do této funkce prezidentem PR, která složila přísahu před prezidentem PR (odstavec 1). Důležité přitom je, že v rámci činnosti Nejvyššího soudu nebo jeho orgánů je nepřipustné, aby byla zpochybňována legitimita soudů a tribunálů, ústavních státních orgánů a orgánů kontroly a ochrany práva (odstavec 2), a rovněž aby Nejvyšší soud nebo jiný orgán určoval nebo posuzoval zákonnost jmenování soudce nebo oprávnění plnit soudcovské úkoly vyplývající z tohoto jmenování (odstavec 3).

- 17 Okolnosti jmenování soudce Nejvyššího soudu nemohou být výlučným důvodem pro napadení rozhodnutí přijatého za účasti tohoto soudce nebo zpochybnění jeho nezávislosti a nestrannosti (čl. 29 odst. 4 zákona o Nejvyšším soudu).
- 18 Judikatura Ústavního soudu zaujala obdobný názor. Ústavní soud v několika rozhodnutích konstatoval, že čl. 49 odst. 1 občanského soudního řádu je v rozsahu, v němž připouští posouzení návrhu na vyloučení soudce z důvodu vadného jmenování soudce prezidentem PR na návrh KRS a v rozsahu, v němž uznává jakoukoliv okolnost týkající se procesu jmenování tohoto soudce prezidentem PR na návrh KRS za předpoklad, který může vyvolat odůvodněnou pochybnost o nestrannosti soudce v dané věci, v rozporu s polskou Ústavou. Kromě toho Ústavní soud konstatoval, že některá ustanovení zákona o Nejvyšším soudu jsou neslučitelná s polskou Ústavou v rozsahu, v němž poskytují Nejvyššímu soudu legislativní základ pro to, aby rozhodoval o postavení osoby jmenované do funkce soudce, včetně soudce Nejvyššího soudu, jakož i z toho vyplývajících oprávněních takového soudce a s tímto postavením související účinnosti úkonů soudu učiněných za účasti této osoby.
- 19 Toto řešení uznává i judikatura Soudního dvora, který uznává, že samotná skutečnost, že do jmenování soudců jsou zapojeny orgány výkonné moci, nemůže založit jejich závislost na těchto orgánech ani vyvolat pochybnosti o jejich nestrannosti, pokud po svém jmenování nejsou dotčení při výkonu své funkce vystaveni žádnému tlaku a nedostávají pokyny (viz rozsudek ze dne 19. listopadu 2019, C-585/18, C-624/18 a C-625/18, A. K. a další, EU:C:2019:982, bod 133; viz též rozsudky SDEU ze dne 2. března 2021, C-824/18, A. B. a další, EU:C:2021:153, bod 122; ze dne 20. dubna 2021, C-896/19, Republika, EU:C:2021:311, bod 56; ze dne 15. července 2021, C-791/[19], Komise v. Polsko, EU:C:2021:596, bod 97). A zároveň, je-li takový orgán, jako je Národní rada soudnictví, který je zapojen do procesu jmenování soudců, složen převážně ze členů vybraných zákonodárnou mocí, nemůže tato okolnost sama o sobě vést k pochybnostem o nezávislosti soudců jmenovaných na konci uvedeného procesu (obdobně viz rozsudek SDEU ze dne 9. července 2020, Land Hessen, C-272/19, EU:C:2020:535, body 55 a 56).
- 20 Z judikatury Soudního dvora rovněž vyplývá, že tomu může být jinak, když tatáž okolnost ve spojení s jinými relevantními skutečnostmi a podmínkami, za kterých byla tato rozhodnutí učiněna, vedou k vyvolání takových pochybností (rozsudek SDEU ve věci C-791/[19], bod 103). Je třeba poznamenat, že pojem „nezávislý a nestranný soud“ (ang. *independent and impartial tribunal*, něm. *unabhängiges und unparteiisches Gericht*) je v podstatě kategorií pro posouzení nezávislosti a nestrannosti soudu (nikoli nezávislosti soudce), ačkoli tyto pojmy spolu úzce souvisejí.
- 21 Podle kritérií posuzování zavedených Soudním dvorem v rozsudku ze dne 29. března 2022 (C-132/20, Getin Noble Bank, EU:C:2022:235) poživá Nejvyšší soud „domněnky nezávislosti“, která by mohla být vyvrácena buď na základě konečného soudního rozhodnutí konstatujícího, že soudce, který tvoří

předkládající soud, nemá postavení nezávislého a nestranného soudu předem zřízeného zákonem, nebo na základě jiných prvků ovlivňujících nezávislost a nestrannost uvedeného soudu.

- 22 Z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že se vnitrostátní právní předpisy, které jsou předmětem řízení o nesplnění povinnosti, musí zpravidla posuzovat s přihlédnutím k jejich výkladu vnitrostátními soudy (viz rozsudek ze dne 15. července 2021, Komise v. Polsko, C-791/19, EU:C:2021:596, a citovaná judikatura). Současně platí, že ve věcech soudnictví nesmí vnitrostátní soudy při posuzování kritérií stanovených v čl. 19 odst. 1 druhém pododstavci SEU a v článku 47 Listiny základních práv a svobod pominout normy vnitrostátního práva, včetně ústavních norem.
- 23 Vnitrostátní (ani mezinárodní) právo neupřesňuje standard nezávislosti nebo nestrannosti. Dokonce ani nedefinují, co je nezávislost a nestrannost ve smyslu zákona a v čem může nebo má spočívat jejich porušení. Není rovněž uvedeno, zda jediným kritériem pro posouzení nedostatku nezávislosti a nestrannosti je chování samotného soudce nebo i jiné okolnosti, které nemůže ovlivnit. V rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 23. února 2023 bylo uvedeno, že okolnosti jmenování soudce na pozadí čl. 29 odst. 5 zákona o Nejvyšším soudu je třeba chápat nikoli jako okolnosti obecné povahy, vztahující se k systémovému řešení procesu jmenování soudců, ale jako individuální okolnosti jmenování, týkající se konkrétního soudce.
- 24 Ve světle judikatury Ústavního soudu se nezávislost soudce v ústavním smyslu skládá z několika podstatných prvků, mezi něž patří: 1) nestrannost ve vztahu k účastníkům řízení, 2) nezávislost ve vztahu k nesoudním orgánům (institucím), 3) nezávislost soudce ve vztahu k úřadům a jiným soudním orgánům, 4) nezávislost na vlivu politických faktorů, zejména politických stran, 5) vnitřní nezávislost soudce.
- 25 Kromě prvního z výše uvedených prvků, který se týká nestrannosti, ostatní prvky v zásadě nemohou být omezeny na posouzení v rámci jedné projednávané věci, neboť závislost na nesoudních orgánech (institucích), úřadech a soudních orgánech nebo politických faktorech, zejména politických stranách, v zásadě znamená, že soudce postrádá atribut nezávislosti obecně. Konstatování nedostatku nezávislosti v tomto smyslu, o které *de facto* usiluje návrh v projednávané věci, se tedy netýká jednoho konkrétního případu, neboť existence závislosti musí vždy vést k přijetí příslušných opatření za účelem vyloučení soudce z rozhodování v každé věci. To platí tím spíše, že se zde jedná o normativní, ústavní model jmenování soudců. Uznání existence „závislosti“ na faktorech nebo osobách podílejících se na procesu jmenování soudce obecně – jako předpokladů nedostatku jeho nezávislosti – by znamenalo, že takový soudce obecně ztrácí způsobilost vykonávat svou funkci, zatímco případné okolnosti jeho jmenování mohou vést buď k posouzení chování samotného kandidáta na soudce, nebo členů orgánů podílejících se na procesu jmenování (na jejichž rozhodnutí nemá kandidát vliv a která jsou přijímána v souladu se zvláštním postupem stanoveným

zákonem), které nelze posuzovat z hlediska nedostatku nezávislosti v tomto obecném smyslu. Pokud by naopak konkrétní okolnosti, které se projevily v procesu jmenování, odůvodňovaly vyloučení soudce, mělo by se tak stát podle obecných pravidel platných pro běžné řízení o vyloučení, například když má soudce projednávat věc, do níž je zapojen člen KRS, který se vyjadřuje k hodnocení soudce v procesu jmenování, nebo dokonce osoby zastávající v té době funkci prezidenta PR, přičemž posouzení nestrannosti by mělo být každopádně provedeno individuálně.

- 26 Především je však sporné samotné uznání toho, aby okolnosti jmenování soudce (chápané v úzkém slova smyslu jako týkající se způsobu a právního základu procesu jmenování, jakož i konkrétně samotného průběhu procesu jmenování), bez jakéhokoliv upřesnění jejich povahy, mohly mít vliv na posouzení nezávislosti nebo nestrannosti soudce obecně. V projednávané věci se totiž návrh zaměřuje na tento aspekt a jsou z něj vyvozeny obecné důsledky – v podobě nemožnosti výkonu funkce ze strany soudce NS O. N., jakož i soudce Odvolacího soudu, který se podílel na vydání napadeného rozsudku. Odůvodněnost tohoto návrhu by mělo podporovat – podle navrhovatelky – to, že soudce NS O. N. ignoruje skutečnost, že „jeho jmenování, stejně jako jmenování dalších soudců jmenovaných na návrh NeoKRS, je zjevně vadné“. Takový výklad postavení soudce se vymyká uvedeným kritériím vyplývajícím z dosavadní judikatury Soudního dvora i Ústavního soudu.
- 27 V judikatuře převládá názor, že nestačí uvést okolnosti spojené se jmenováním dotčeného soudce Nejvyššího soudu (včetně případných vad procesu jmenování) a jeho chování po jmenování (zejména soudní činnost a činnost předcházející soudnímu řízení, výroky a projevy ve veřejné sféře nebo jinou veřejnou činnost), které mohou vyvolat důvodné pochybnosti o tom, zda splňuje požadavky nezávislosti a nestrannosti, ale je třeba uvést i okolnosti svědčící o tom, že tento nedostatek může mít vliv na výsledek konkrétní věci, a to s ohledem na poměry oprávněné osoby a povahu věci.
- 28 Zde je však prezentován opačný názor, a sice ten, že pro závěr o nedostatku nezávislosti a nestrannosti soudce z hlediska čl. 29 odst. 5 a násl. zákona o Nejvyšším soudu postačí předpoklad údajně vadného jmenování soudce (jedná se o jmenování provedená na základě návrhů KRS podle předpisů platných od roku 2018, tj. na základě zákona z roku 2017), a kromě toho za „jednání po jmenování“ lze považovat to, že soudce, jehož nestrannost a nezávislost jsou zpochybněny, vykonává soudní činnost v rozporu s judikaturou ESLP a závěry vyplývajících z usnesení Nejvyššího soudu z roku 2020. Podle tohoto usnesení dochází k nepatřičnému obsazení soudu nebo k rozporu složení soudu se zákonem také tehdy, když je ve složení soudu osoba jmenovaná do funkce soudce Nejvyššího soudu na návrh KRS způsobem stanoveným zákonem z roku 2017. Tento názor ignoruje judikaturu Ústavního soudu a podle názoru předkládajícího soudu je s ním spojeno uznání protiústavního normativního aktu, jako je výše uvedené usnesení, za závazný a zavazující údajně všechny senáty Nejvyššího soudu.

- 29 V předmětném návrhu je vznesena námitka „vadnosti“ jmenování soudců s odkazem na standard vyplývající z práva Unie a z článku 6 EÚLP (právo na soud), ale je zcela opominuto posouzení, zda je za konkrétních okolností dána závislost soudce nebo soudu na zákonodárné nebo výkonné moci v důsledku způsobu (okolností) jmenování soudce a v čem by tato závislost měla spočívat, nebo zda existují pochybnosti o nestrannosti v důsledku toho, že po jmenování je soudce při výkonu své funkce vystaven tlaku nebo dostává pokyny (rozsudek SDEU ve spojených věcech C-585/18, C-624/18 a C-625/18). V případě soudců Nejvyššího soudu to rovněž znamená, že neexistenci individuálního ověření výše uvedených kritérií je třeba považovat za porušení výše uvedeného standardu unijního práva, který měl být uplatněn při provedení ověření. Bylo poukázáno pouze, a to jen doplňkově, na to, že soudce NS O. N. se podílel na rozhodnutí o volebních protestech týkajících se průběhu prezidentských voleb v roce 2020, příznivého z hlediska politické strany, z níž vzešel vítězný kandidát, takže jeho soudcovská činnost mohla vyvolávat dojem příznivosti pro politickou sílu, která umožnila jeho jmenování do Nejvyššího soudu. Bez ohledu na odůvodněnost takového tvrzení je třeba poznamenat, že ve skutečnosti jde o výkon soudcovské činnosti navzdory vadnému – podle názoru navrhovatelky – procesu jmenování do funkce soudce.
- 30 Některé senáty Nejvyššího soudu (to se týká soudců jmenovaných k tomuto soudu před rokem 2018) uznávají rovněž, že chování soudce po jmenování zahrnuje i výkon rozhodovací činnosti tímto soudcem. Rozhodnutí ze dne 27. února 2023 odmítlo závaznost rozsudku Ústavního soudu ze dne 20. dubna 2020 v rozsahu, v němž prohlásil za protiústavní usnesení z roku 2020, na jehož vydání se podíleli soudci vydávající výše uvedené rozhodnutí, kteří posoudili své vlastní, protiústavní usnesení jako správné a údajně vyvolávající právní účinky, a tedy ve zjevném rozporu se standardem vyplývajícím ze zásady *nemo iudex in causa sua*.
- 31 Kromě toho rozhodnutím ze dne 4. dubna 2023 položil Nejvyšší soud rozšířenému senátu Nejvyššího soudu otázku, zda z čl. 29 odst. 5 zákona o Nejvyšším soudu vyplývá, že k vyloučení soudce Nejvyššího soudu z projednávání věci je třeba, aby byly kumulativně splněny všechny tam popsané předpoklady, s ohledem na které soudce Nejvyššího soudu nesplňuje požadavky nezávislosti a nestrannosti, nebo zda za konkrétních okolností věci stačí splnění pouze jednoho z těchto předpokladů.
- 32 Takový závěr, a tedy založený pouze na takovém předpokladu, by byl v zásadě falešný, způsobem, který vnitrostátní a unijní právo nezná, a vedl by ke zpochybnění práva soudce vykonávat tuto funkci. Nadto by v zásadě sloužil k posouzení, případ od případu, nikoliv soudce, nýbrž výsadní pravomoci prezidenta jmenovat jej, kterou nelze přezkoumávat na základě předpisů, jež nevyplývají z polské Ústavy. V rozsudku ze dne 5. června 2012 Ústavní soud konstatoval, že článek 179 polské Ústavy je „úplnou normou, pokud se jedná o stanovení pravomocí prezidenta v oblasti jmenování soudců, poněvadž v něm jsou upraveny všechny nezbytné prvky procesu jmenování“.

- 33 Ústavní soud ve své judikatuře uvedl, že v polském právním systému je soudcem osoba, která obdržela jmenovací akt od prezidenta PR, přičemž důvody vyloučení soudce z rozhodování musí vyplývat z Ústavy PR a z právních předpisů na ni založených. Výsadní pravomoc prezidenta PR nepodléhá kontrole soudní moci.
- 34 Plošné vyloučení soudce z rozhodování by znamenalo *de facto* – v rozporu se zákonem, a co je důležitější, v rozporu s Ústavou PR a unijním právem – „pozastavení“ výkonu funkce takového soudce. Analogické stanovisko zastává Ústavní soud i ve vztahu k úplnému „vyloučení“ z rozhodování prostřednictvím podzákoného aktu (usnesení Nejvyššího soudu), které vede k vytvoření zvláštního institutu soudce v důchodu *ab initio*. Výkon výsadních pravomocí, a tedy i pravomocí v oblasti jmenování soudců, nevyžaduje odůvodnění personálních rozhodnutí prezidenta PR.
- 35 Podle judikatury Ústavního soudu představuje požadavek na návrh ze strany KRS podle článku 179 Ústavy PR výrazné zúžení svobody jednání prezidenta, který nemůže jmenovat jakoukoli osobu, jež splňuje požadavky na kandidáty na soudce, ale pouze osobu, jejíž kandidaturu posoudila a označila KRS. Ústava PR podmiňuje výkon výsadní pravomoci prezidenta PR předložením příslušného návrhu ze strany KRS, přičemž teprve akt jmenování zakládá postavení soudce. Ústava PR však výslovně nestanoví fáze předcházející podání návrhu ani nestanoví kvalifikační předpoklady, které musí kandidát na soudce splňovat. Pravomoci prezidenta jsou nezávislé povahy; vykonává je vlastním jménem, na vlastní účet a na vlastní odpovědnost.
- 36 Rozhodnutí prezidenta PR o jmenování do funkce soudce není správním aktem a nepodléhá pravomoci správního soudu a samotné jmenování není správní záležitostí. Neexistuje postup umožňující posouzení platnosti, správnosti či důsledků uplatnění této pravomoci prezidentem PR. Takový postup nelze vytvořit ani s ohledem na mezinárodní standard nebo na zákonné úrovni. Jmenování soudce je ústavněprávním aktem, který má svůj zdroj přímo v ústavní normě. Jako takové není aktem správního práva. Proto žádný orgán není oprávněn ověřovat jeho správnost nebo účinky. Ani ESLP není orgánem oprávněným posuzovat výkon výsadní ústavní pravomoci prezidenta PR. Model jmenování soudce přijatý v polské Ústavě je spojen s nutností zajistit nezpochybnitelnost postavení soudce, aby nebyl vystaven případným pokusům o jeho zpochybnění hledáním jakýchkoli okolností, které by mohly ovlivnit posouzení řádnosti procesu jmenování ve fázi před jmenováním prezidentem PR. Takto chápaná nezpochybnitelnost postavení je zřejmou součástí záruky neodvolatelnosti, která není chápána jako „privilegium“ soudce, ale vychází ze záruk práva na soud, včetně stability pravomocných soudních rozhodnutí.
- 37 Na pozadí článku 179 ve spojení s čl. 144 odst. 3 bodem 17 Ústavy PR, jakož i unijního práva, není možné jmenovat soudce pouze formou symbolického úkonu, který postrádá reálné praktické účinky. Jmenování soudce je zároveň svěřením pravomoci dotyčné osobě vykonávat soudní moc. Návrh odkazující na okolnosti jmenování soudce, které mají sloužit k negativnímu ověření jeho

nezávislosti a nestrannosti, by v každém případě vedl k omezení či dokonce znemožnění výkonu soudní moci ze strany soudce.

- 38 Bez jasného ústavního základu v demokratickém právním státě, jakož i v unijním právu, nelze jmenování soudce napadnout jakýmkoliv způsobem. Splnění ústavních požadavků má totiž za následek udělení mandátu soudci v plném rozsahu stanoveném právními normami, přičemž z toho vyplývající zásada stability funkce a neodvolatelnosti slouží v podstatě k naplnění záruky práva na soud ve smyslu čl. 45 odst. 1 Ústavy PR, jakož i čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU ve spojení s čl. 47 prvním pododstavcem Listiny základních práv. Posouzení aktu udělení mandátu a jeho účinnosti podle polského práva přitom nepodléhá posouzení z hlediska unijního práva. Nezávislost a nestrannost v žádném případě nesouvisejí s tím, jakým postupem byl soudce jmenován, pokud je prováděn v demokratickém státě. Ústavní normy ani předpisy unijního práva nejenže neposkytují důvody pro zpochybnění nezávislosti soudce z důvodu způsobu jeho jmenování, ale mají dokonce tuto nezávislost zajistit, čímž chrání soudce před jakýmkoli vnějším vlivem – ať už ze strany zákonodárných a výkonných orgánů, nebo ze strany soudní moci.
- 39 Jak již bylo zdůrazněno, v unijním právu rovněž nelze nalézt důvod pro zpochybnění jmenování soudce v členském státě a znemožnění mu tím výkonu jeho funkce, a tedy především v rozhodování. O tom svědčí i navrhovatelkou uvedená okolnost, že soudce NS O. N. byl jmenován do funkce soudce Nejvyššího soudu s „plným vědomím“ rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o pozastavení výkonu usnesení KRS v části týkající se předložení návrhu na jmenování mj. jeho samotného do funkce soudce Nejvyššího soudu. Podle názoru navrhovatelky to svědčí o nerespektování zákona ze strany soudce NS O. N.. Jen není příliš jasné, na základě čeho navrhovatelka takový závěr činí. Především je třeba poukázat na to, že O. N. (v té době ještě nebyl soudcem) nebyl účastníkem žádného řízení před Nejvyšším správním soudem týkajícího se předběžného opatření v souvislosti s usnesením KRS, takže mu navrhovatelkou citované rozhodnutí nebylo doručeno a nic nenasvědčuje tomu, že by o nějakém předběžném opatření věděl. Již z tohoto důvodu je tedy tvrzení o jeho nerespektování zákona nesprávné. K naznačenému nerespektování by totiž mohlo dojít pouze při plném vědomí toho, že takové rozhodnutí bylo vydáno a co přesně mělo být jeho předmětem. Není tedy jasné, z jakých okolností právní zástupce navrhovatelky dovozuje vědomost soudce NS O. N. o předběžném opatření a jeho ignorování. Pokud tak činí na základě odůvodnění usnesení ze dne 23. ledna 2020, které se odvolává na „poznatky získané z informací v médiích“, pak i bez ohledu na to, že bylo vydáno v rozporu s procedurou a představuje *de facto* právní normu, v něm obsažené úvahy týkající se této otázky vůbec neodpovídají pravdě, představují neprokázané náznaky ze strany těch, kteří toto odůvodnění podepsali, a nemohou zakládat faktický stav. Navíc, i kdyby kandidát získal z médií obecné povědomí o samotné existenci rozhodnutí o předběžném opatření, mohl očekávat, že toto rozhodnutí bude, podle pravidel platných pro civilní řízení, v souladu s těmito pravidly, tj. bude se týkat té části usnesení KRS, která nebyla pravomocná. Pokud jde o O. N., bylo usnesení KRS pravomocné a vykonatelné,

a proto nebylo ani přípustné a procesně možné vydat v tomto ohledu předběžné opatření. Ke dni jmenování proto nebylo možné předpokládat, že by Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích, včetně rozhodnutí o předběžných opatřeních, hrubě porušil zákon. Taková domněnka by byla namísto až po seznámení se s obsahem celého rozhodnutí, k čemuž z uvedených důvodů, zcela objektivních, nemohlo dojít. Jakýkoliv pozdější zásah do obsahu usnesení KRS je přitom irelevantní, neboť ze zřejmých důvodů nemůže mít zpětnou účinnost. Bez ohledu na výše uvedené nemá takové „předběžné opatření“ ve veřejném právu a ve vztahu k prezidentovi PR žádný účinek.

- 40 Tím, že se navrhovatelka odvolává na to, co považuje za vady jmenovacího procesu, ve skutečnosti zpochybňuje postavení soudce, a neusiluje o jeho vyloučení na základě okolností, které by mohly svědčit o nedostatku nestrannosti soudce v konkrétní věci. Takový návrh je *de facto* zdánlivým návrhem, jehož cílem je zpochybnit jmenování soudce, což je podle unijního práva a ústavy členského státu nepřipustné a není to možné ani podle vnitrostátního práva, ani podle unijního práva, a proto by se k němu – podle názoru Nejvyššího soudu – nemělo přihlížet.
- 41 Druhá otázka se týká již uvedených procesních prostředků – v kontextu čl. 19 odst. 1 druhého pododstavce SEU ve spojení s čl. 47 prvním pododstavcem Listiny základních práv – a spočívá v tom, zda účinným a dostatečným mechanismem ke splnění kritérií soudu zřízeného zákonem ve smyslu unijního práva je přiznat účastníkům řízení ve vnitrostátním právu oprávnění požadovat ověření vlivu všech okolností souvisejících s procesem jmenování a chováním soudce po jeho jmenování na jeho nestrannost a nezávislost v projednávané věci v rámci tzv. testu nestrannosti nebo návrhu na vyloučení soudce.
- 42 Navzdory zásadě soudržnosti a jednotnosti unijního práva nejsou Nejvyššímu soudu známy případy, kdy právní řady jiných členských států než Polsko zavedly jakákoliv nová řešení procesní nebo systémové povahy, která by přizpůsobila vnitrostátní právní předpisy požadavkům vyplývajícím z výše uvedené judikatury Soudního dvora. Podle názoru Nejvyššího soudu mají ustanovení uvedená v předběžné otázce sladit standard polského práva v oblasti přípustnosti ověření nezávislosti a nestrannosti soudce se závěry vyplývajících z výše uvedených rozsudků Soudního dvora. Jejich cílem je rovněž zavést soudní cestu pro ověření kritéria „soudu zřízeného zákonem“ ve smyslu článku 6 EÚLP.
- 43 Výše uvedené prostředky se jeví být dostatečné pro určení toho, zda složení soudu je řádné, zejména proto, že navzdory jejich publicitě a někdy i mediálnímu nabádání k jejich využití je jejich počet velmi malý, což znamená, že účastníci řízení ve skutečnosti velmi zřídka zpochybňují nestrannost a nezávislost soudců Nejvyššího soudu, včetně soudců jmenovaných od roku 2018. V občanskoprávních věcech (v občanskoprávním kolegiu Nejvyššího soudu) bylo od té doby podáno celkem asi 40 návrhů na vyloučení soudce a na provedení testu nestrannosti. Vzhledem k tomu, že nápad věcí do občanskoprávního kolegia

Nejvyššího soudu se pohybuje mezi 5 000 a 7 000 ročně, jde v podstatě o zanedbatelný zlomek.

- 44 Stanovené prostředky jsou dostatečné pro realizaci práva účastníka řízení na řádné obsazení soudu, samozřejmě za předpokladu, že jsou řádně uplatňovány jak účastníky řízení, tak Nejvyšším soudem. Jde jak o přípustnost formulace relevantních námitek účastníkem řízení, tak o rozhodování Nejvyššího soudu, popř. jiného soudu, o soudci Nejvyššího soudu a o zpochybnění rozhodnutí vydaných Nejvyšším soudem za účasti soudce s ohledem na různé okolnosti. Předpoklad racionálního zákonodárce a zásada legality (článek 7 Ústavy PR), jakož i unijní zásady vyžadují, aby posouzení nespočívalo v „napadení“ rozhodnutí nebo „zpochybnění“ postavení soudce a aby probíhalo postupem a podle zásad stanovených ve zvláštních předpisech (za takové je nyní třeba považovat článek 49 občanského soudního řádu a čl. 29 odst. 5 a násl. zákona o Nejvyšším soudu). Rozhodovací praxe posledních let však naznačuje jinou tendenci, a sice že ustanovení Ústavy PR, vnitrostátních zákonů a unijního práva často představují pouze záminku pro rozhodující senáty (zejména složené ze soudců jmenovaných do Nejvyššího soudu před rokem 2018), aby vyjadřovaly posouzení a prováděly soudní úkony, které nemají žádnou normativní oporu v předpisech. Některé senáty Nejvyššího soudu rozhodly, že dovolávání se pouze okolností jmenování odůvodňuje, aby byl návrh považován za návrh na vyloučení soudce, ačkoli takový výkladový přístup je v přímém rozporu jak s uvedenými právními předpisy, tak s rozhodnutími Ústavního soudu a navíc nemá žádnou oporu v předpisech unijního práva.
- 45 Výše uvedené by mělo vyplývat z nemožnosti praktického uplatnění čl. 29 odst. 5 zákona o Nejvyšším soudu. Například v rozhodnutí ze dne 15. listopadu 2022 poukázal Nejvyšší soud na to, že vady testu nezávislosti a nestrannosti soudce jsou systémové a natolik závažné, že prakticky znemožňují jeho použití jako účinného právního prostředku. Způsobují, že tento prostředek je v podstatě iluzorní, a jeho nepoužití – nebo nedodržení formálních požadavků, které oslabují jeho účinnost v praxi – by nemělo být považováno za projev nedostatečné pečlivosti účastníka řízení.
- 46 V jiném rozhodnutí ze dne 27. února 2023 Nejvyšší soud uvedl, že konstrukci testu stanoveného v zákoně o Nejvyšším soudu lze výstižně označit za postup, jehož cílem je zabránit aplikaci čl. 6 odst. 1 EÚLP, jak jej vyložil ESLP ve svých rozsudcích ve věcech proti Polsku (Reczkowicz, Dolińska-Ficek a Ozimek, jakož i Advance Pharma sp. z o.o.), přičemž se opíral o rozsudek velkého senátu Soudu pro lidská práva ve věci Guómundur Andri Astraósson proti Islandu (stížnost 26374; rozsudek velkého senátu Soudu pro lidská práva ze dne 1. prosince 2020). V tomto rozsudku ze dne 1. prosince 2020 bylo totiž konstatováno, že pojem „řízení zákonem“ zahrnuje proces jmenování soudců (článek 228) a že soudní orgán, který nespĺňuje požadavky nezávislosti – zejména vůči výkonné moci – a nestrannosti, nelze označit za „soud“ pro účely čl. 6 odst. 1 EÚLP. Z tohoto důvodu štrasburský soud při posuzování toho, zda soud splňuje nezbytný požadavek nezávislosti a nestrannosti, uvedl, že je třeba – s ohledem na stejný cíl

– zohlednit i způsob jmenování jeho členů. V rozsudku ze dne 1. prosince 2020 byl přijat a popsán třístupňový test, který se má použít v každé věci, kdy existují pochybnosti o řádném jmenování soudce, který ve věci rozhoduje. Všechny jeho prvky se uplatní v případě, že je v procesu jmenování soudce zjištěno porušení vnitrostátního práva (neboť poté se zkoumá jeho povaha – druhá fáze, a zda bylo zjištěno porušení vnitrostátního práva určité povahy a bylo napraveno vnitrostátními soudy – fáze třetí). Prvky tohoto testu se zjevně týkají nezávislosti a nestrannosti chápané v objektivním, nikoli subjektivním smyslu.

- 47 Přitom o tom, že tento prostředek funguje a ve skutečnosti jde o jinou otázku, svědčí rozhodnutí Nejvyššího soudu vydaná v jiných věcech. Je relevantní, že v těchto věcech byl Nejvyšší soud složen ze soudců jmenovaných k tomuto soudu před rokem 2018 (bez soudců jmenovaných od roku 2018). Jinými slovy, dokud tito soudci rozhodují „mezi sebou“, nevidí žádnou překážku pro uplatnění ustanovení zákona vyloučením jiného soudce Nejvyššího soudu (jmenovaného v souladu se zákonem z roku 2017), přičemž se odvolávají – jak již bylo uvedeno – na vady procesu jmenování a na skutečnost, že tento soudce kvůli těmto údajným vadám nerezignoval. Z formulace použité v čl. 29 odst. 5 zákona o Nejvyšším soudu přitom vyplývá, že je třeba ověřit nejen tuto okolnost (jmenování), ale také to, zda za okolností projednávané věci mohou okolnosti jmenování a chování soudce po jmenování vést k porušení standardu nezávislosti nebo nestrannosti, které by ovlivnilo výsledek řízení, a to s přihlédnutím k poměrům oprávněné osoby a povaze věci.
- 48 Lze shrnout, že vnitrostátní právo stanoví prostředky k ověření nestrannosti a nezávislosti soudců Nejvyššího soudu. Jejich řádné uplatnění umožňuje dosáhnout řádného výsledku. Pokud účastník řízení řádně využije návrhu na vyloučení soudce nebo tzv. testu nestrannosti a soud, který o nich rozhoduje, uplatní (rovněž řádně) právo, bude soud obsazen řádně.
- 49 Kromě toho je třeba zdůraznit, že účastníci řízení (zejména občanskoprávních) nevyužívají návrhu na vyloučení soudce ani testu nestrannosti často, ba dokonce – z hlediska celkového počtu věcí přicházejících k Nejvyššímu soudu – jen velmi zřídka. Vystává tedy otázka, zda v případě, že účastník řízení nevyužije jemu přiznaných procesních práv a nenapadne složení soudu v konkrétní věci (což ovšem není tento případ), lze vůbec hovořit o obsazení soudu v rozporu s vnitrostátním a unijním právem. Vzhledem k tomu, že z pohledu samotného účastníka řízení se má posouzení týkat sféry vnější nezávislosti, a tedy vnímání třetích osob, zejména účastníků řízení, v situaci, kdy účastníci řízení nezpochybní nezávislost a nestrannost soudce v dané věci, nelze vůbec hovořit o tom, že soud nesplňuje požadavky vnitrostátního a unijního práva. Ve skutečnosti pouze tento prvek vnější nezávislosti může rozhodnout o tom, že soudce, s přihlédnutím k tomu, jak probíhal proces jeho jmenování, i k jeho chování po jmenování, může podléhat přezkoumání, zda v konkrétním případě splňuje kritérium nezávislého soudu, aniž by bylo zpochybněno jeho ústavní postavení jako takové.

- 50 S ohledem na výše uvedené Nejvyšší soud předkládá Soudnímu dvoru uvedené předběžné otázky.

PRACOVNÍ DOKUMENT